

PLEURAVEDELIKU PÕHIUURING

Mõiste. Pleuravedeliku põhiuuring on esmane kompleksuuring pleuraefusioonide diferentsiaaldiagnostikas.

Pleuravedeliku põhiuuring koosneb järgmistest analüüsides:

- Pleuravedeliku leukotsüüdid
- Pleuravedeliku ja seerumi valgu suhe
- Pleuravedeliku ja seerumi laktaadi dehüdrogenaasi suhe

Proovivõtu vahendid: uuringu teostamiseks tuleb võtta samaaegselt 3 proovimaterjali:

Pleuravedelik: EDTA (K2/K3E) katsuti

Pleuravedelik: lisandita katsuti

Seerum: geeli ja hüübimisaktivaatoriga katsuti

HK hinnakirja koodid: 66211, 66100 x 2, 66106 x 2

PLEURAVEDELIKU LEUKOTSÜÜDID

Lühend	PlrF-WBC
Mõiste	Uuringuga sedastatakse leukotsüütide arvu suurenemine pleuravedelikus.
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> ▪ abiuuring eksudatiivse pleuraefusiooni diagnoosimisel
Proovivõtu vahendid	EDTA (K2/K3E) katsuti
Materjali säilivus ja transport	Veri: 20–25 °C 30 minutit, 4–8 °C 3 tundi
Teostamise aeg ja koht	Ööpäev läbi, laboratoorse hematoloogia labor, Ravi 18
Mõõtmismeetod	Mikroskoopia, visuaalne
Referentsvahemikud	< 1000 x 10 ⁶ rakku/L ehk < 1000 rakku/μL
Tõlgendus	
<p>WBC < 1000 x 10⁶/l</p> <p>WBC > 1000 x 10⁶/l</p>	<p>enamasti transudaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ südamepuudulikkus ▪ nefrootiline sündroom ▪ maksatsirroos <p>enamasti eksudaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ infektsioonhaigused ▪ pahaloomulised kasvaja (kopsuvähk, lümfoom, metastaasid) ▪ süsteemsed sidekoehaigused ▪ gastrointestinaalsed haigused (pankreatiit jt) ▪ traumad (külotooraks), operatsioonid
Konsultatsioon	Natalja Juhanson, Liisa Kuhi, Ellind Lind
HK hinnakirja koodid	66211
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brunzel NA (2004) Fundamentals of urine and body fluid analysis W.B. Saunders Company: 363–366 2. Marks V, Cantor T, Mesko D, et al (2002) Differential diagnosis by laboratory medicine, Springer-Verlag: 508; 512 3. Fauci AS, Braunwald E, Isselbacher KJ, et al (1998), Harrison's principles of internal medicine, McGraw-Hill Companies Inc: 1473–1475
Koostaja	Ellind Lind

**PLEURAVEDELIKU JA SEERUMI VALGU SUHE,
PLEURAVEDELIKU JA SEERUMI LAKTAADI DEHÜDGROGENAASI SUHE**

Lühendid	Plrf-Prot/S-Prot, PlrF-LDH/S-LDH
Mõiste	Laktaadi dehüdrogenaasi ja valgu sisaldus pleuravedelikus aitavad eristada pleuraefusiooni tüüpi – transudaati ja eksudaati. Transudaat tekib hüdrostaatilise rõhu suurenemisel ja/või onkootse rõhu vähenemisel. Füsioloogiline pleuravedelik ja transudaat on sarnased vereseerumile, kuid valgusisaldus on seerumi valgusisaldusest väiksem. Eksudaat tekib kapillaaride läbilaskvuse suurenemisel ja/või lümfi äravoolu vähenemisel.
Näidustused	Kuuluvad pleuravedeliku põhiuuringu hulka. <ul style="list-style-type: none"> ▪ eksudaadi ja transudaadi eristamine pleuraefusiooni korral NB! Pleuravedeliku ja seerumi/plasma valgu suhe (PlrF-Prot/S-Prot) parandab eksudaadi ja transudaadi eristamist, eriti seerumi valgusisalduste muutuste korral. Kõige kasulikum on samaaegne Plrf-Prot/S-Prot ja PlrF-LDH/S-LDH (pleuravedeliku ja seerumi laktaadi dehüdrogenaasi suhte) määramine.
Proovivõtu vahendid	Pleuravedelik: lisandita katsuti Seerum: geeli ja hüübimisaktivaatoriga katsuti
Patsiendi ettevalmistus	Veenipunktsioon teha umbes 30 minutit enne torakotsenteesi
Materjali säilivus ja transport	Pleuravedelik: 20–25 °C 1 päev, 4–8 °C 7 päeva, –20 °C 1 kuu Seerum: 2–8 °C 30 päeva, –20 °C 6 kuud
Teostamise aeg ja koht	Argipäeviti, kliinilise keemia labor, Ravi 18
Mõõtmismeetod	Fotomeetria, kineetiline
Referentsvahemikud	Plrf-Prot/S-Prot: < 0,5 PlrF-Prot: < 30 g/L PlrF-LDH/S-LDH: < 0,6 PlrF-LDH: < 150 U/L
Tõlgendus	Transudaat PlrF-LDH: < 150 U/l (~60% P-LDH) PlrF-LDH/S-LDH: < 0,6 Plrf-Prot/S-Prot: < 0,5 <ul style="list-style-type: none"> ▪ südame paispuudulikkus ▪ kopsuemboolia ▪ hüpoalbumineemia (maksatsirroos, nefrootiline sündroom, krooniline neerupuudulikkus) ▪ müksödeem Eksudaat Light'i kriteeriumid: vähemalt 1 järgnevatest peab esinema: PlrF-LDH: > 150 U/l (~60% S-LDH) PlrF-LDH/S-LDH > 0,6 PlrF-Prot/S-Prot > 0,5 <ul style="list-style-type: none"> ▪ infektsioonhaigused (pneumoonia jt), kopsuinfarkt ▪ pankreatiit ▪ süsteemsed sidekoehaigused ▪ pahaloomulised kasvaja (kopsuvähk, lümfoom, pleura mesoteliom) ▪ kiiritusravi ▪ trauma (külotooraks), operatsioon
Konsultatsioon	Vaike Viia, Svetlana Norman
HK hinnakirja koodid	PlrF-LDH/S-LDH: 66106 x 2 Plrf-Prot/S-Prot: 66100 x 2
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brunzel NA (2004) Fundamentals of urine and body fluid analysis, 2nd Edition, Saunders (An Imprint of Elsevier): 361 – 364, 367 - 368 2. Marks V, Cantor T, Mesko D, et al (2002) Differential diagnosis by laboratory medicine, Springer-Verlag: 504; 508; 512 3. Bishop ML, Fody EP, Schoeff L (2005) Clinical chemistry, 5th Edition, Lippincott, Williams & Wilkins: 564–565 4. www.medicalcriteria.com
Koostaja	Liisa Kuhi